

Prof. dr hab. Maria Śmiechowska
Katedra Towaroznawstwa i Zarządzania Jakością
Akademia Morska w Gdyni
oraz
Zakład Chemii, Ekologii i Towaroznawstwa Żywności
Wydział Nauk o Zdrowiu
Gdański Uniwersytet Medyczny

Gdynia, 10 stycznia 2015 r.

OCENA

dorobku naukowego i działalności dydaktyczno-organizacyjnej dr nauk medycznych Ewy Kleszczewskiej

1. Rozwój naukowy Habilitantki

Dr nauk medycznych Ewa Kleszczewska uzyskała w roku 1984 tytuł magistra chemii za pracę pt.: „Oznaczanie kwasu L-askorbinowego w preparatach farmaceutycznych z zastosowaniem wskaźników fenotiazynowych” na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku. Ta pierwsza praca wyznaczyła kierunek jej dalszego rozwoju naukowego.

Po uzyskaniu tytułu magistra chemii w 1985-1992 była związana początkowo jako asystent stażysta, następnie jako asystent i adiunkt z Zakładem Chemii Analitycznej i Nieorganicznej Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku. W latach 1985-1986 odbywała roczny staż w Instytucie Chemii Organicznej PAN w Warszawie, a w latach 1986-1987 studia podyplomowe w zakresie doskonalenia technik analitycznych „Spectrophotometric study of the reaction of gold with phenothiazine in micellar media” na Uniwersytecie Karola w Pradze. W roku 1991 mgr Ewa Kleszczewska za pracę pt.: „Badanie przydatności wskaźników fenotiazynowych oraz wykorzystanie metody NMR i techniki przepływowo-wstrzykowej w oznaczaniu kwasu L-askorbinowego” otrzymała stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Białymstoku.

Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora Habilitantka zostaje zatrudniona na stanowisku adiunkta z Zakładzie Chemii Analitycznej i Nieorganicznej Uniwersytetu w Białymstoku.

Jednocześnie z rozwojem naukowym wzrasta jej zaangażowanie w działalności organizacyjnej i kierowania zespołami ludzkimi, co sprawia iż w latach 2007-2010 pełni funkcję prorektora ds. rozwoju w Wyższej Szkole Kosmetologii i Ochrony Zdrowia w Białymstoku. W latach 2009-2010 była dyrektorem ds. badawczo-rozwojowych w zakresie biotechnologii Centrum Usług Badawczo-Rozwojowych Polskiego Wschodniego Klastra Medycznego – CUBI sp. z o.o. w Białymstoku.

Te nowe doświadczenia zawodowe powodują, że dr Ewa Kleszczewska odbyła w roku 2011 studia podyplomowe na Wydziale Zarządzania i Ekonomii Politechniki Gdańskiej dla pracowników jednostek naukowych i podmiotów działających na rzecz nauki: „Zarządzanie projektem badawczym i komercjalizacja wyników badań”.

Od 2011 roku do chwili obecnej Habilitantka jest starszym wykładowcą Instytutu Ochrony Zdrowia w państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach.

W latach 2012-2013 była dyrektorem Instytutu Ochrony Zdrowia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach.

2. Ocena dorobku naukowego dr Ewy Kleszczewskiej

Dokumentacja przedstawiająca dorobek naukowy dr n. med. Ewy Kleszczewskiej obejmuje 107 publikacji, w tym 62 prace oryginalne i 36 prac poglądowych oraz 9 prac pełnotekstowych opublikowanych w suplementach, 20 rozdziałów w monografiach i podręcznikach. Ponadto Habilitantka wzięła udział w 60 zjazdach, konferencjach i seminariach naukowych, w tym 43 krajowych i 17 zagranicznych.

Łączna wartość dorobku naukowego dr n. med. Ewy Kleszczewskiej wynosi 18, 253 IF, 439,5 pkt KBN/MNiSW oraz 175,91 IC.

Z wykazu publikacji wynika iż działalność naukowa dr n. med. Ewy Kleszczewskiej związana jest głównie z obszarem nauk przyrodniczych i nauk o zdrowiu. Znaczna część prac naukowych Habilitantki dotyczy oznaczania witaminy C jako substancji czystej lub w preparatach farmaceutycznych oraz w materiale biologicznym.

Wyniki tych prac zostały zamieszczone w kilkunastu publikacjach naukowych w czasopiśmie, w tym w czasopiśmie IF, gdzie dr n. med. Ewa Kleszczewska jest

głównym autorem lub współautorem. Z załącznika wykazu opublikowanych prac wynika, iż spośród publikacji w czasopismach IF udział Autorki w ich realizacji wynosił 70 – 90%. Z kolei w czasopismach nieposiadających IF udział Autorki w przygotowanie publikacji wynosił 50 – 90%.

W osiągnięciach badawczych i dorobku publikacyjnym Habilitantki można wydzielić kilka obszarów tematycznych:

- badania nad właściwościami i oznaczaniem zawartości kwasu L-askorbinowego w preparatach farmaceutycznych, komórkach, organach i płynach ustrojowych,
- badania wpływu witaminy C na aktywność i działanie mikroelementów,
- badania wpływu witaminy C na oddziaływanie pierwiastków toksycznych,
- badania nad nowymi metodami oznaczania substancji leczniczych,
- badania poziomu wiedzy, zachowań i postaw w kontekście programów prozdrowotnych.

Badania nad właściwościami witaminy C dotyczyły m.in. wolnorodnikowych i kompleksotwórczych właściwości tego związku. Badania te podejmowały próbę wyjaśnienia reakcji wolnorodnikowych pomiędzy rodnikami anionowymi kwasu L-askorbinowego a rodnikami innych związków organicznych np. fenotiazyny. Celem tych badań było wyjaśnienie mechanizmu „zmiatania” wolnych rodników przez kwas L-askorbinowy. W badaniach wykorzystywano takie metody badawcze jak woltamperometrię cykliczną oraz woltamperometrię pulsową różniczkową. Wśród publikacji dotyczących tej tematyki można wyróżnić pracę, w której dr Ewa Kleszczewska jest głównym autorem pt.: *Voltametric investigation of L-ascorbic acid with chlorpromazine hydrochloride and potassium ionide* opublikowanej w *Journal of Trace and Microprobe Techniques*, 2003,21,203-215(IF= 1,571).

Kolejnym zadaniem badawczym była próba wyjaśnienia typów reakcji jakim może ulegać kwas L-askorbinowy wobec jonów metali takich jak kadm, miedź i cynk. Do badań tych zastosowano metody spektroskopowe, a struktury powstających kompleksów analizowano metodą geometrycznej optymalizacji CNDO (Complete Neglect of Differential Overlap) z minimalizacją Polak-Ribiere'a, co pozwoliło zaproponować mechanizm reakcji tworzenia się kompleksów. Wyróżniającą w tym obszarze badawczym jest autorska praca *The optimisation of the geometry of the product of reaction between phenotizine derivative and L-ascorbic acid using semi-empirical CNDO calculation with minimization based on Polak-Ribiere'a conjugate gradient method* opublikowana w *Medical Physics*, 2000, 27, 2098-2101 (IF=2,428).

Znaczna część prac Habilitantki dotyczy reakcji kwasu L-askorbinowego z wybranymi jonami metali i innymi związkami chemicznymi oraz pomiaru ich stężenia w materiale biologicznym (komórki, organy, tkanki) i płynach ustrojowych u człowieka i zwierząt laboratoryjnych. W publikacjach z tego obszaru badawczego, jak np.: Koc E., Kleszczewska E., Moniuszko-Jakoniuk J., Janica J., *The influence of ethanol on L-ascorbic acid level in blood serum in living persons and in the deceased by sudden death*. Acta Poloniae Toxicologica, 1997, 5, 217-220 podjęto próbę wyjaśnienia wpływu kwasu L-askorbinowego na metabolizm alkoholu etylowego oraz Kleszczewska E., Puzanowska-Tarasiewicz H., Moniuszko-Jakoniuk J., Wurm-Muszynska E., *Influence of cadmium and zinc on L-ascorbic acid concentration in rats, determined with FIA method*, Polish Journal of Environmental Study, (1997, 6, 33-36), w której przedstawiono nie tylko rolę kwasu L-askorbinowego w reakcjach z metalami, ale także problemy metodyczne oznaczania kwasu L-askorbinowego w materiale biologicznym.

Na uwagę zasługują badania Habilitantki w zakresie poszukiwania nowych metod oznaczania leków. Badania te są istotne z uwagi na współczesne potrzeby monitorowania stężenia substancji leczniczych w organizmie człowieka. Wyniki badań posiadają walor praktyczny, albowiem pozwalają na ustalenie optymalnych dawek leków i uzyskanie maksymalnego efektu leczniczego. W badaniach wykorzystywano techniki spektrofotometryczne, a najczęściej badanymi lekami były leki psychotropowe pochodne fenotiazyny i leki przeciwdepresyjne II generacji. Wśród wyróżniających publikacji z tego obszaru badawczego należy wymienić pracę zbiorową Misiuk W., Kleszczewska E., Karpińska J., *Spectrophotometric determination of imipramine hydrochloride using ammonium peroxodisulfate and niobium (V) thiocyanate complex*. Analytical Letters, 2001, 34, 2, 201-209 (IF=0,968).

Podjęcie pracy w Wyższej Szkole Kosmetologii i Ochronie Zdrowia w Białymstoku spowodowało poszerzenie badań nad rolą i znaczeniem witaminy C i wybranych jonów metali w kosmetykach oraz ich wykorzystaniu w działaniu przeciwstarzeniowym. Szereg publikacji z tego zakresu wniosło nowe elementy do wiedzy o kosmetykach i ich działaniu.

3. Ocena osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe Autorka wskazała cykl 15. publikacji dotyczących kwasu L-askorbinowego i wybranych jonów metali w aspekcie wprowadzenia programów prozdrowotnych.

Kwas L-askorbinowy od czasu odkrycia przez Szent-György w roku 1928 jest najczęściej badaną witaminą. Pomimo wielu lat jakie minęły od czasu odkrycia witaminy C i wielu lat badań w dalszym ciągu poznajemy mechanizm działania tego związku. Jednym z badaczy i wielkim orędownikiem prozdrowotnego działania witaminy C był Linus Pauling.

Rola jaką pełni witamina C w organizmie człowieka jest nie do przecenienia. Najbardziej istotne funkcje kwasu L-askorbinowego wynikają z jego właściwości redukcyjnych. Kwas L-askorbinowy stymuluje aktywność szeregu enzymów biorąc udział w utrzymaniu ich formy zredukowanej. Optymalne wysycenie organizmu witaminą C sprzyja utrzymaniu prawidłowych reakcji immunologicznych. Kwas L-askorbinowy posiada szczególne zdolności do reagowania z wolnymi rodnikami powstającymi w organizmie, którym sprzyja dym tytoniowy, spaliny i promieniowanie UV. Ostatnio podkreśla się rolę witaminy C w metabolizmie lipidów i profilaktyce chorób serca. Niektórzy badacze wskazują, iż jej niedobory powodują przyspieszenie zmian miażdżycowych. Kwas L-askorbinowy pełni też rolę inhibitora w reakcji powstawania N-nitrozoamin, wysoce toksycznych i kancerogennych związków.

Witamina C nie jest związkiem jednorodnym. Biologiczną aktywność posiadają kwas L-askorbinowy i L-dehydroaskorbinowy oraz sole i estry kwasu L-askorbinowego. Stąd zastosowanie jako witaminy znalazły askorbinian sodu, potasu i wapnia oraz palmitynian askorbylu.

Witaminy i związki mineralne są tymi substancjami, na które w ostatnich latach zwrócono szczególną uwagę. Wynika to między innymi ze zmian jakie zaszły i ciągle zachodzą w warunkach i jakości życia ludzkiego. Wydłużenie ludzkiego życia i aktywności zawodowej jest wynikiem rosnącej opieki i ochrony zdrowia ale także właściwej diety, profilaktyki i aktywności fizycznej. W działaniach profilaktycznych dużą rolę odgrywają suplementy diety, do których należą m.in. witaminy i związki mineralne, a wśród nich kwas L-askorbinowy.

Dlatego temat osiągnięcia naukowego dr Ewy Kleszczewskiej uważam za ważny i istotny dla poznania mechanizmu działania kwasu L-askorbinowego w organizmie człowieka, a również, co jest niezwykle istotne, w określaniu zawartości tego związku w diecie, suplementach diety, preparatach farmaceutycznych i organach oraz płynach ustrojowych.

Jako główne osiągnięcie naukowe Autorka przedstawia 15 publikacji, wśród których szczególne wyróżniają się publikacje dotyczące witaminy C, w tym związane z metodyką oznaczania tej witaminy w komórkach różnych organów i tkankach.

Praca dr Ewy Kleszczewskiej "*L-ascorbic acid – clinical use, toxicity, properties, methods of determination and application in chemical analysis*" opublikowana w *Die Pharmazie*, 2000, 55, 9, 640-644 wyraźnie określiła zainteresowania Habilitantki i stanowiła punkt wyjścia do dalszych badań. Wcześniejsze prace Autorki głównie dotyczyły oznaczania kwasu L-askorbinowego w postaci czystej substancji i w preparatach farmaceutycznych z zastosowaniem techniki NMR (magnetycznego rezonansu jądrowego), czego przykładem jest publikacja zespołowa Puzanowska-Tarasiewicz H., Kleszczewska E., Moško P., „*Nuclear magnetic resonance method for the spectroscopic determination of L-ascorbic acid*” (*Polish Journal of Chemistry*, 1993, 67, 425-431).

Ważnym obszarem badawczym były m.in. detoksykacje ustrojowe z udziałem kwasu L-askorbinowego. Próby wyjaśnienia mechanizmów reakcji jonów metali z witaminą C i trwałość kompleksów metal – kwas L-askorbinowy. Wyniki tych badań wskazują, że skuteczność procesu detoksykacji zależy od stężenia kwasu L-askorbinowego i warunków reakcji.

Badania prowadzone metodą CNDO (Complete Neglect of Differential Overlap, CNDO) nad właściwościami kompleksującymi kwasu L-askorbinowego wobec jonów rtęci Hg (II) i miedzi Cu (II) wykazały przydatność tej metody do prognozowania właściwości połączeń. Wyniki tych badań zostały opublikowane w pracy Kleszczewska E., Kleszczewski T., „*The optimisation of the geometry of the octahedral complex of L-ascorbic acid and mercury (II) ions using semi-empirical CNDO calculation with minimization based on Polak-Ribiere's conjugate gradient method*” (*Polish Journal of Medical Physics and Engineering*, 1999, 5, 149-159). Badania nad kompleksami witaminy C z metalami były również prowadzone z wykorzystaniem metody spektrofotometrycznej i opublikowane w autorskiej pracy „*The spectrophotometric determination of chelate complex: L-ascorbic acid with cuprum (II) and mercury (II) in alkaline solution*” (*Polish Journal in Environmental Studies*, 1999, 8, 313-318).

Z uwagi na fakt iż działanie witaminy C zależy od jej stężenia w komórkach kolejne prace Autorki dotyczyły przede wszystkim poszukiwania nowych metod jej oznaczania. Dr Ewa Kleszczewska wraz z zespołem zastosowała metodę przepływowo-wstrzykową (FIA) do oznaczania kwasu L-askorbinowego w surowicy krwi u osób pijących i niepijących alkoholu etylowego. Wyniki tych badań opublikowane w pracy Kleszczewski T., Kleszczewska E., „*FIA of vitamin C in blood serum in humans at increasing ethanol concentration*” (*Journal of Pharmaceutical and Biomedical Analysis*, 2001, 25, 477- 481) wykazały, że

istnieje zależność pomiędzy stężeniem kwasu L-askorbinowego a zawartością alkoholu etylowego w surowicy krwi. Jest to bardzo cenny wniosek, gdyż wskazuje on na znaczenie i rolę kwasu L-askorbinowego w detoksykacji alkoholu etylowego.

Duże znaczenie zarówno naukowe jak i uylitarne miały badania nad wpływem witaminy C na jony kadmu w materiale biologicznym. Kadm, który jest pierwiastkiem silnie toksycznym, uszkadza m.in. naczynia krwionośne. Szczególnie są na to narażeni palacze tytoniu. W badaniu wykorzystano fragmenty żyły odpiszczelowej wielkiej wykorzystywanej do pomostowania aortalno-wieńcowego w operacyjnym leczeniu choroby niedokrwiennej serca (ChNS). Badania zostały opublikowane przez zespół Kleszczewska E., Buzun L., Kleszczewski T., Kostrzewska A., Jackowski R., Wojtulewska W. w Przeglądzie Lekarskim, 2004, 10, 1119-1121 *"Ocena poziomu kadmu w ludzkiej żyły odpiszczelowej wielkiej użytej w rewaskularyzacji mięśnia sercowego"*. Kontynuacja tych badań pozwoliła na sformułowanie wniosku, iż palenie tytoniu powoduje podwyższenie stężenia kadmu u osób palących przez wiele lat.

Praktyczny aspekt tych badań to konieczność uświadomienia pacjentom konieczności zmiany stylu życia, a przede wszystkim zaprzestania palenia tytoniu i zmiana nawyków żywieniowych, zwłaszcza u osób starszych. Badania te zostały opublikowane w Przeglądzie Lekarskim w 2005 roku w artykule zespołowym Kleszczewska E., Buraczyk M., Lisowski P., *"Wieloletnie palenie tytoniu a kumulacja kadmu u osób w podeszłym wieku ze stabilną chorobą wieńcową zakwalifikowanych do zabiegu pomostowania tętnic wieńcowych (CABG)"*. Kolejne badania z tego zakresu dotyczyły poziomu kwasu L-askorbinowego u palaczy tytoniu chorych dodatkowo na cukrzycę typu 2 oczekujących na zabieg pomostowania tętnic wieńcowych. Przewlekła hiperglikemia przyspiesza rozwój miażdżycy naczyń i przy współwystępującym nikotynizmie zmiany w naczyniach krwionośnych są bardziej nasilone. Aspekt praktyczny tych badań opublikowanych w Przeglądzie Lekarskim w 2006 roku w artykule zespołu Kleszczewska E., Buraczyk M., Lisowski P., Kleszczewski T., *"Porównanie poziomów kwasu askorbowego u palaczy chorych na cukrzycę typu 2 oczekujących na operację pomostowania tętnic wieńcowych (CABG) z poziomami kwasu askorbowego w okresie pooperacyjnym i rekonwalescencji"*, to zalecenie włączenia do diety preparatów witaminy C, szczególnie u palaczy przed i po zabiegu CABG.

Swoją wiedzę i doświadczenie zdobyte podczas badań nad oznaczaniem witaminy C oraz znaczeniem witaminy C w profilaktyce chorób odytoniowych lub współwystępowaniu innych jednostek chorobowych, jak cukrzycy typu 2, dr n. med. Ewa Kleszczewska wykorzystwała we wprowadzanych programach prozdrowotnych. Były to działania realizowane

w Wyższej Szkole Kosmetologii i Ochrony Zdrowia w Białymstoku oraz firmie produkcyjnej z branży medycznej.

Wykorzystanie doświadczeń o roli i znaczeniu kwasu L-askorbinowego w zapobieganiu chorobom odtytoniowym i profilaktyce zdrowotnej oraz interakcjach pomiędzy kwasem L-askorbinowym a mikroelementami niezbędnymi do prawidłowego funkcjonowania organizmu ludzkiego, jak i pierwiastkami toksycznymi, skłoniło Autorkę do wzięcia udziału w Programie Prozdrowotnym Profilaktyka 2010-2013. Celem tego programu było upowszechnienie zasad profilaktyki prozdrowotnej i zmiany stylu życia uwzględniające występujące zagrożenia związane z nieprawidłową dietą i nadużywaniem tytoniu i alkoholu.

Na podkreślenie zasługuje tutaj przeniesienie do praktyki wyników badań naukowych przeprowadzonych przez dr n. med. Ewę Kleszczewską i wykorzystanie ich w programach prozdrowotnych.

Reasumpcja przemyśleń Autorki nad wykorzystaniem zdobytej wiedzy i doświadczeń nad utrzymaniem ludzkiego zdrowia znalazła wyraz w artykule *Przedsiębiorstwo promujące i wspierające programy prozdrowotne* opublikowanym w *Ekonomika i Organizacja*, 2013, 7 (762), 62-75.

4. Ocena działalności dydaktycznej i organizacyjnej

Dr n. med. Ewa Kleszczewska równolegle z działalnością naukowo-badawczą prowadzi działalność dydaktyczno-wychowawczą. W latach 1985-2006 prowadziła na Uniwersytecie w Białymstoku wykłady z chemii analitycznej oraz proseminarium i zajęcia specjalizacyjne dla studentów chemii. Była zaangażowana w prowadzenie laboratoriów z chemii ogólnej i nieorganicznej oraz ekologii z elementami ochrony środowiska. Są to przedmioty, w ramach których przekazuje studentom specjalistyczną wiedzę, mającą istotne znaczenie dla ukształtowania sylwetki studenta chemii.

W latach 2007-2011 pracując w Wyższej Szkole Kosmetologii i Ochrony Zdrowia w Białymstoku dr n. med. Ewa Kleszczewska prowadziła zajęcia z podstaw toksykologii. W roku akademickim 2010/2011 Habilitantka realizowała zajęcia z toksykologii kosmetyków w Wyższej Szkole Zawodowej Kosmetyki i Pielęgnacji Zdrowia w Warszawie.

Od roku akademickiego 2011/2012 prowadzi wykłady i ćwiczenia z materiałoznawstwa kosmetyków i receptury kosmetycznej oraz wykłady kursowe ze zdrowia publicznego, promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dla studentów kosmetologii.

Od roku akademickiego 2013/2014 dr n. med. Ewa Kleszczewska jest wykładowcą biochemii i biostatystyki dla studentów kosmetologii i ratownictwa medycznego. Bardzo angażuje się w prowadzone zajęcia dydaktyczne organizując wizyty studyjne, co pozwala studentom na lepsze i szybsze opanowanie wiedzy. Jest promotorem prac magisterskich i licencjackich na kierunkach: chemia, ochrona środowiska, kosmetologia i fizjoterapia.

Dr n. med. Ewa Kleszczewska podnosi poziom dydaktyczny realizowanych zajęć biorąc udział jako współautor w pracy zbiorowej H. Puzanowska-Tarasiewicz „Ćwiczenia laboratoryjne z chemii ogólnej i analitycznej dla biologów”, Uniwersytet Warszawski. Filia w Białymstoku, Białystok 1995 oraz w pracy zbiorowej pod red. M. Tarasiewicz „Podstawy chemii” Uniwersytet w Białymstoku, Białystok 1998.

Habilitantka współpracuje naukowo od 1988 roku z Zakładem Fizjologii a od 1990 roku z Międzywydziałową Katedrą Toksykologii Akademii Medycznej w Białymstoku (obecnie Uniwersytet Medyczny w Białymstoku) prowadząc badania nad zagrożeniami związanymi z obecnością toksycznych metali w środowisku. W 1993 roku podjęła współpracę z Kliniką Endokrynologii tegoż uniwersytetu angażując się w badania nad cukrzycą, a w roku 1997 z Zakładem Medycyny Sądowej prowadząc badania w zakresie zmian poziomów witaminy C u osób będących pod wpływem alkoholu etylowego.

Od 2004 roku dr n. med. Ewa Kleszczewska współpracuje z Kliniką Kardiochirurgii nad oceną poziomów kadmu i kwasu L-askorbinowego w materiale biologicznym.

Współpracę z Zakładem Higieny Uniwersytetem Jagiellońskim Habilitantka podjęła w 2008 roku w zakresie modeli zachowań zdrowotnych. Jest również koordynatorem działań Międzynarodowych Wirtualnych Zespołów Badawczych (MWZB), które grupują naukowców z Polski, Litwy, Rosji i Ukrainy w ramach prac badawczych nad modelami zachowań zdrowotnych.

Dr n. med. Ewa Kleszczewska podnosi kwalifikacje odbywając wizyty i szkolenia w kraju i za granicą m.in. w University Hospital MAS w Malmo oraz Lund University, jak również w Centrach Transferu Technologii na Litwie i Finlandii.

W działalność organizacyjną Habilitantki wpisują się pełnione funkcje prorektora ds. rozwoju w Wyższej Szkole Kosmetologii i Ochrony Zdrowia w Białymstoku w latach 2007-2010, dyrektora ds. badań i rozwoju Centrum Usług Badawczo-Rozwojowych Polskiego Wschodniego Klastra Medycznego – CUBI sp. z o.o. w latach 2009-2010, dyrektora Instytutu Ochrony Zdrowia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach. W latach 2007-2010 Habilitantka była członkiem Senatu w Wyższej Szkole

Kosmetologii i Ochrony Zdrowia w Białymstoku, a w latach 2012-2013 członkiem Senatu w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach.

Dr n. med. Ewa Kleszczewska od roku 2008 jest członkiem grupy ekspertów dla współpracy z krajami Europy Wschodniej i wsparcia rozwoju Podlasia i regionów Polski Wschodniej przy Międzynarodowym Wschodnim Centrum Innowacji. W 2009 roku brała czynny udział w projekcie „Podlaski system informacyjny e-Zdrowie” w ramach IV osi priorytetowej Społeczeństwo Informacyjne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2007-2013.

Habilitantka brała czynny udział w organizacji Międzynarodowego Forum Dni Nauki i Technologii Polska – Wschód, które odbywało się w latach 2010, 2011 i 2012 oraz Międzynarodowego Forum Innowacyjne Technologie dla Medycyny w latach 2008, 2009 i 2010.

5. Wniosek końcowy

Biorąc pod uwagę wartość merytoryczną osiągnięcia naukowego oraz całokształtu dorobku naukowego Habilitantki stwierdzam, że kryteria dla uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk o zdrowiu zostały spełnione.

Osiągnięcie naukowe „Kwas L-askorbinowy i wybrane jony metali w aspekcie wprowadzenia programów prozdrowotnych” wnosi nowe elementy wiedzy do nauk o zdrowiu i stanowi istotne osiągnięcie Habilitantki.

Pozytywnie oceniam wyniki pracy dydaktyczno-organizacyjnej dr n. med. Ewy Kleszczewskiej i stwierdzam, że osiągnęła wysoki stopień dojrzałości jako nauczyciel akademicki.

W świetle powyższego stwierdzam, że ubieganie się dr n. med. Ewy Kleszczewskiej o nadanie tytułu doktora habilitowanego w dziedzinie nauk o zdrowiu jest uzasadnione.

